Nro 8.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 26. Stycznia. V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 15 stycznia. Posiedzenia ogólnych zborow Rady zaczynaią się od przeczytania postanowień, które zyskały naywyższą approbatę. Dzieła wchodzą do ogolnego zebrania Rady albo z departamentow albo wnoszą się mocą osobnych Naywyższych rozkazow. Nieidąc do departamentow postępuią do ogólnego zebrania ogólne wewnętrzne środki w nadzwyczaynych przypadkach przyięte, także zewnętrzne ważne środki kiedy z istoty ich osądzono będzie za rzecz przyzwoitą oddać one na uprzedni ogólny rozbior. Sekretarz Monarszy, albo stanu, czyli też pomocnik, przedstawuie dzieła wchodzące. Nikt niemoże przerwać czytania aż do samego końca. Po przeczytaniu prezydent zbiera potrzebne obiaśnienia i ustanawia istotnej przedmioty do decyzyi. Sekretarz Monarszy dopełnia obiaśnienia potrzebnych części powtórzeniem czytania lub dołożeniem uwag w dziele nayduiących się. Sekretarz osnuie pytania rozwiązania potrzebuiące i dzieła istoty. W działach wchodzących bez posrzednie do ogólnego zebrania obiaśnienie należy do Prezydenta. Po przeczytaniu dzieła każdy członek Rady może potrzebować obiaśnienia czyli powtórzenia punktow wyroku potrzebuiących. Prezydent przestrzega tego porządku, ażeby iedno pytanie po drugiém następowało. Zdania oddalaiące się od pytania i dzieła istoty zwracaią się przez Prezydenta do tego, który przy powtórzeniu tego odstępstwa skraca swoie zdanie i przystępuie do przedmiotu następuiącego. Kiedy wszystkie punkta tym sposobem będą rozważone; Prezydent zbiera zdania i ogłasza opinią większością glosow przyiętą. Takowa opinia zapisuie się do dziennika. Członki niezgadzaiące się z większością zdań oddaią w ciągu tygodnia swoią opinią sekretarzowi do dziennika. Kiedy zaydzie naywyższy rozkaz, takowa opinia przechodzi do Rady na nowe przeyrzenie. Zadne dzieło niemoże bydź bez zezwolenia Naywyższego kommunikowane, wszakże każdy członek może potrzebować dla przeczytania na Radzie: dzienniki ogólnego zebrania są dwoiakie: do iednych zapisuią się postanowienia naywyżey potwierdzone i Radzie obiawione, i te podpisuią się tylko przez Prezydenta i Sekretarza, do drugich zapisuią się wszelkie wyroki Rady, i te podpisuią się przez Prezydenta, wszystkich członkow i Sekretarza. Jeżeli dzieło przechodzi z departamentu do ogólnego zebrania, opinia Rady wciąga się w dziennik departamentowy. W dzienniki zapisuią się dzieła podług departamentow bez żadnego zmieszania. W zwyczaynych Sessyach ministrowie mogą bydź nieprzytomnemi, iednak dla tego bieg dzieł nieprzerywa się. Ministrowie mogą przysyłać dyrektorow dla obiaśnienia przedmiotow pod rozwagę idących. Dla tego w dziełach maiących się dokładać Radzie za każdym razem oznaymuie się ministrom. W tych przypadkach dyrektor zasiada obok Sekretarza Monarszego. Naywyższe rozkazy słowne obiawiaią się Radzie przez Prezydenta. Monarszy Sekretarz dla przełożenia ich Radzie komunikuie one na pismie.

Szczególny porządek rozpatrzenia praw, ustaw i urządzeń — Wszystkie bez wyiątku pierwotne rysy praw cywilnych i kryminalnych, ustaw i urządzeń sporządzaiących się w kommissyi szczególnie na ten przedmiot utworzoney, naypierwiey wnoszą się do tey kommissyi przez Monarszego Sekretarza, a potém z iey opinią przechodzą do departamentu Praw. Dyrektor kommissyi ma ze swoiego stanu mieysce i głos radzący w tym departamencie: on przekłada rysy praw, ustaw, i urządzeń, przedstawuie należne przy nich obiaśnienia. Po rozpatrzeniu ich w departamencie Rady, przenoszą się do ogólnego zebrania w tym stopniu na iakim staną w departamencie: Monarszy sekretarz one przedstawuie, a dyrektor obiaśnia. Prawa, ustawy i urządzenia tym sposobem w ogólném zebraniu Rady rozpatrzone przechodzą na Naywyższą uwagę, a potem nabywaią doskonałego dopełnienia.

Forma wydania postanowień — Wszystkie przedmioty zawieraiące w sobie prawo, ustawę lub urządzenie maią formę manifestow i wydaią się w następney postaci. Z Bożey łaski My i t. d. tu prolog, w którym krótko wykładaią się przyczyny: i daley,, uważywszy opinią postanawiamy albo urządzamy" tu następują punkta prawa, ustawy, albo urządzenia: na końcu podpis Naywyższego Imienia, przy tém podpis Prezydenta Rady Monarszey: z oryginałem zgodno Monarszy Sekretarz. Wszelkie dopełnienia exystuiących ustaw i urządzeń wypływaiące z dzieł w Radzie rozebranych maią takąż formę; lecz obiaśnienia przedpisuiące tylko sposob wyiasnienia albo stanowiące istotę ducha po nastąpioney opinii maią następną formę: Rada Monarsza z powodu weszłey kwestyi pod iey rozwagę ... zważywszy... daie opinią . . . podpis. Prezydent Rady. Naywyższe potwierdzenie iest w tym składzie: tak ma bydź... Naywyższe Imie. Naywyższe rozkazy prosto do Rady Monarszey o członkach i urzędach są tey formy: temu lub owemu rozkazuie zasiadać w Radzie Monarszey w tym lub owym departamencie ... Naywyższe Imie...

z oryginałem zgodno: Monarszy Sekretarz. Kiedy iakie naywyższe uwagi, przedstawuią się na rozwagę Rady, tak wyrażaią się: J. J. Mość zważywszy przekłada Radzie Monarszey obrócić swoią uwagę na przedmioty następne . . podpis Prezydenta. Reszta późniey.

PARYZ d. 8 stycznia. Na posiedzeniu zgromadzenia Prawodawcow d. 5 przedstawiono rachunek wydatkow 730 milionow frankow. Na opędzenie potrzeb tegorocznych rząd wyrachował summę 710 millionow. Minister stanu Graf Defermont uczynił z tey okoliczności uwagę że pozostałości z roku 1806 i 1807 są uiszczone. Obaczycie, mówił daley, iak pożyteczne są kontrybucye w pieniądzach i w naturze wzięte w kraiach przez woyska fr: zaiętych, iak wielce korzystne dla publicznego skarbu. Dzięki składamy Jmperatorowi za to źródło dochodow. Woyska nasze nie są iuż więcey wystawione na niedostatki i nędzę; którey nieraz były ofiarą przez nieprzezorność i nieporządek. Tegoż czasu, kiedy zasłużonym zapewnione są nadgrody pełne chwały, skarb publiczny otrzymuie potrzebne posiłki. Tym sposobem w roku 1806 skarb wyliczył na wydatki woienne tylko 428 milionow 796520 frankow lubo one wynosiły 495 milionow: kontrybucye woienne przewyżkę 66 milionow 203680 frankow zastąpiły. W roku 1807 wydatki woienne wyniosły 486 milionow; a skarb publiczny niedał nad 337 mill: 195747: kontrybucye więc zasiliły blisko na 159 mill. Roku 1808 skarb postąpił na woynę 342 mill: 529006 frankow; a iednak wydatki doszły do 425 mill. Nakoniec roku 1809 kassa woienney kontrybucyi zastąpiła wszystkie wydatki na prawym brzegu Renu; bo lubo skarb publiczny postąpił wielkie summy na zagaienie kampanii, lecz te są oddane z kontrybucyi: słowem iakożkolwiek bądź nadzwyczayne były w tey woynie wydatki, iednak one skarbowi nic kosztować nie będą.

Monitor zawiera opinią Kommissii ustanowioney przez wyrok Jmperatora d. 7 września w Szenbrun wydany na wysledzenie postępowania Kontr-admirała Dumanoir komendanta prze dniey straży od flotty Vice Admirała Villeneuve w bitwie 21 pazdziernika 1805 pod Trafalgar. Kommissia składała się z Senatorow Fleurieu i Bougainville, Kontr-admirałow Thevenard i Rosilly. Ci kommissarze znaleźli że Kontr-admirał czynił obróty stosowne do znakow sobie dawanych, i że zadosyć uczynił i honorowi i powinności: 2 że wszystko uczynił, co tylko wiatr i okoliczności pozwoliły, i że nic niezaniedbał dla ratunku Admirała: 3 że on ile mógł nayblizey bił na okręty, które się aż do srodka przedarły: 4 że nakoniec nie wprzód oddalił się z bitwy, aż kiedy postrzelane liny, żagle i maszty, oraz niepodobieństwo czynienia obrótow iego do tego zmusiły. Jmperator posłał ten rapport do ministra morskiego dla spełnienia praw państwa — Po tey szczęśliwey opinii, nie tak pomyślném okazało się drugie śledztwo, teyże kommissyi z tychże samych osob złożoney, o bitwie d. 4 listopada 1805 pod Ortegal, gdzie po uporney walce z Admirałem Strachan poddał się z 4ma liniowemi okrętami Formidable, Scypion, Dugay-Trouin i Montblanc. Za tą sprawę oskarża Kommissia Kontradmirała Dumanoir; zarzuca iemu niepewność i boiaźliwość w obrótach, które zatym koniecznie mylnemi bydź musiały i prędkiemi stać się niemogły: oddala iednak kommissia iociu officerom i maytkom sprawiedliwość w obronie poiedyńczey okrętow; lubo niemożna było mieć nadziei zwycięztwa nad przewyższaiącą siłą, z 4ch okrętow liniowych, pierwszey rangi i 4ch fregat, należycie uzbroionych i bynaymniey niepopsutych, złożoną. Jmperator posłał do ministra morskiego i ten rapport dla spełnienia praw państwa.

Napoleon oddawał wizytę Jmperatorowey Józefie — Na balu u Króla Neapolitańskiego uważano że u stołu, gdzie siedział Jmperator z Królami, znaydował się z cudzoziemcow ieden Xże Kurakin Ambassador Rossyyski. Wszyscy inni posłowie i osoby dystyngwowane siedziały u innych stołow — Minister spraw zagranicznych dziś bal wydaie: zaprosił dwór cały — Westfalski poseł tu się znayduie. To królestwo ma bydź znacznie powiększone — Xże Neufchatel Maior-General armii hiszpańskiey ieszcze ztąd niewyiechał: nie dawno aresztował Adiutanta komenderuiącego Avy za to, że pokazał się w Tuilleries w mundurze nie stosownym do ustaw woyskowych: azatym zapowiedział przez rozkaż dzienny ażeby wszyscy woyskowi nie śmieli w niczym odmieniać mundurow prawami przepisanych —

Minister administracyi woienney, i razem Inspektor Inżynierow Graf Deiean prosił o uwolnienie siebie od pierwszego urzędu, ażeby mógł tym silniey poświęcić się drugiego obowiązkom. Na co tak odpowiedział Napoleon „ MP. Grafie Deiean! Przyymuię iego dymissyą: boleię że liczyć go nie będę między moiemi Ministrami, i obok cieszę się że będziesz rządzić robotami, które na granicach przedsięwziołem lub rozszerzyć zamyśliłem. Tam 5-ioletnie doświadczenie iest konieczne: tam będziesz dawał dowody swoich talentow i przywiązania do moiey osoby. Statecznie bądź pewnym moiego szacunku " — Graf Cessac został Ministrem woienney administracyi.

Hiszpania zwraca na siebie powszechną uwagę. Nowy Prezydent derektoryatu czyli Junty Sewilskiey wydał do Hiszpanow odezwę pełną zapału i nieuważnego zapędu. Między różnemi wiadomościami ogłosił pokoy Wiedeński. Wielu członkow tey Junty zostało aresztowanych i do Gibraltaru poprowadzonych. Podług listow prywatnych nie Arcy-biskup Toledu, lecz Cuesta został Regentem państwa a Romana Generalissimusem wszystkich sił narodu. Podług listow z S. Sebastian Iunta sekwestrować kazała wszystkie okręty Amerykańskie — G. Pino przybył do Paryża chcąc złożyć Jmperatorowi chorągwie w Gironie zdobyte. Załoga tey twierdzy do Nimes zaprowadzona — Wszystko iest w ruchu na wyprawę hiszpańską. Jazda, piechota, artylerya, ciągnie do tego królestwa. Mar. Bessieres Xże Jstryi opuścił brzegi Escaut; będzie dowodzić gwardyą Napoleona. Xże Abrantes na czele 8go korpusu wkrótce w Bayonne stanie. Zamek Marrac należycie iuż wyporządzony na przyiazd Jmperatora. Anglicy uprzedzaiąc wszelkie wy-

padki mieli opuścić wszystkie brzegi Gallicyi. Mar: Bessieres odieżdżaiąc z Antwerpii od armii północney do Paryża na komendę gwardyi rozwiązał przez rozkaz dzienny gwardye narodowe: zaręczył o wieczney dla nich pamięci Jmperatora za ich poświęcenie się. Powracaycie, pisze; do waszych domow i familii: tam naprzykład woyska gotowi będziecie dawać nowe dowody waszey przychylności do Jmperatora i miłości oyczyzny — w Middelburgu stolicy wyspy Walcheren GD. Gilly wydał odezwę do mieszkańców przez którą zapowiedział, że Walcheren zostaie częścią państwa fr. Będziecie, pisze, należeć do losu 4o. millionow ludzi którzy chełpią się z rządow naywiększego Monarchy świata. Będziecie pewnie i bezpiecznie kosztować owoców iego potężney opieki. Bądźcie posłusznemi prawu i stańcie się godnemi waszego Imperatora. Zaprzestancie wszelkiego handlu z Anglikami; byłby on zbrodnią w teraznieyszych okolicznościach. Pobyt woyska na obronę wyspy nienaprzykrzy się; kosztem skarbu utrzymywać się ono będzie, i karność naywiększą zachowa. Wszyscy urzędnicy na mieyscu zostaią: wszelkie akta zaczną się pisać w Imieniu Napoleona Imperatora fr. i Króla włoskiego — Anglicy opuszczaiąc Walcheren wezwali obywatelow do zabrania się z niemi na okręty, obiecuiąc pomoc i opiekę: lecz ta odezwa została bez skuteczną — Mówią że układ stanoł względem kraiow granicznych Hollandyi. Zelandya Brabancya z twierdzami Bergoopzoom, Herzogenbusch i Breda dostaną się Francyi. Wzaiemnie wielkie xięstwo Bergu i Kliwii ma bydź przyłączone do Holandyi. Odmiany w załogach i komorach celnych niemaią nastąpić: w skarbie iednym będą wprowadzone nowe układy — Król Ludwik ieszcze niewyiechał do Amszterdamu.

Pisma angielskie mówią o nowych sporach między nowemi ministrami, azatym zapowiadaią nowe odmiany w ministeryum. Kłótnia między Margrabią Wellesley a Lordem Perceval tak daleko zayść miała, że poiedynkiem ma bydź rozwiązaną. Powiadaią że Caning powróci do ministeryum. Camden miał złożyć urząd Prezydenta Rady; XżeMonrose po nim mianowany następcą. Korpus woyska angielskiego od 5 t. do Portugalii przeznaczony odebrał rozkaz nowy: do Indiow popłynie na uspokoienie rozruchow tamecznych.

WIEDEN d. 1 stycznia. Cesarz przywrócił Radę woienną na stopień, iak była roku 1785, i przeto oddalił ministerium woienne. FM. Graf Bellegarde iest Prezydentem tey Rady: członkami są GG. Kerpen, Klenau, Stipsitz, Radecki i Klein. Podobneż odmiany maią nastąpić we wszystkich dykasteryach — Woyska nasze powróciły z paradą do Pragi czeskiey i Lwowa. Spory graniczne iuż ułatwione: azatym w całey rozciągłości spełniony traktat Wiedeński przyniesie pokoy gruntowny.

Franciszek 2 wydał do Insurekcyi szlacheckiey węgierskiey następną odezwę „ Na przykład waszych przodkow przywiązani do Króla waszego i iemu posłuszni, ożywieni duchem naygorętszey miłości oyczyzny, na głos móy pospieszyliście w znaczney liczbie na obronę tronu moiego i waszych współbraci. Znam wasze męztwo, byłem świadkiem waszey bezprzykładney odwagi: widziałem szczęśliwe skutki tego sił wytężenia i pewny byłem że wasz korpus, naprzykład tylu woysk dawnych węgrzynow; ziednoczony z moiemi armiami, w całey Europie poważanemi, ubiegałby się na placu bitwy o chwałę oddalenia nieprzyiacioł ze środka Monarchii i zbawienia państwa przez decyduiące czyny. Pokoy położył koniec usiłowaniom waszym. Król wasz dziękuie wam za wszystko to co uczyniliście i co udziałać byliście gotowi. Powracaycie na łono familii waszych z tym chlubnym przekonaniem żeście zadosyć uczynili powinności waszey względem oyczyzny i Monarchy. Utrzymuycie bohatyrskiego ducha oycow waszych; niech nieupada nigdy ta siła narodowa tak straszna nieprzyiacielowi tak pomocna kraiowi. Niech wpokoiu cnoty domowe, miłość i porządek zastąpią wasze rycerskie przymioty na woynie: te wam zapewniaią w dzieiach narodu węgierskiego nieśmiertelną chwałę "

Szlachetni węgrzyni! pisze AXże Palatyn w drugiey odezwie; kiedy woyna zagroziła granicom waszym, w mgnieniu oka porwaliście się do oręża na obronę waszego oyca, oyczyzny, dzieci, i własności konstytucyi. Wasza zdolność, odwaga i waleczność prędko was na rycerzow usposobiła i wystawuiąc woysko bohatyrow zmusiła nieprzyiaciela samego do szacunku waszego imienia. Niewielu z was miało porę mierzenia się z nieprzyiacielem, lecz wszyscy więcey uczynili aniżeli świat mógł spodziewać się. Byłem świadkiem waszey gorliwości, odwagi i poświęcenia się: utrzymaliście chwałę starożytną szlachetnego, wiernego i mężnego narodu. Niektórzy krew swoią przeleli za złotą wolność przodkow: ich imiona wiecznie pomiętne będą w oyczyznie. Król, wodz, państwo, wam dziękuią; i zapewniaią dla was prawa poszanowania i wdzięczności. Powracaycie do domow, gotowi w każdey potrzebie wesprzeć oyczyznę potężnym ramieniem: szczęśliwy iestem że takim mężom przodkuię "

BERLIN d. 20 stycznia. Jak dwor Wiedeński usiłuie podzwignąc z upadku interessa skarbowe, równie Rząd nasz przedsiebierze wiele środkow dla przywrócenia kredytu. Cesarz rozkazał podwoić liczbę robotnikow w kopalniach węgierskich złota i srebra, Król nasz przedsiębierze podobneż srodki ekonomiki — Fryderyk Wilhelm chcąc pomnożyć nadgrody przydał klassę 2gą i 3cią do ustanowionego orderu orła czerwonego. Ordery będą nadgradzać zasługi cywilne, znaki dystynkcyi dadzą się zasłużonym na woynie. Orzeł czarny zostanie na dawnieyszym stopniu. Ordery i znaki nadaią powagę ozdobionym taką iakiey używaią urzędnicy, i upoważenie znaydywać dla siebie powinni chociażby w służbie niebyli. Dnia 19 odprawiła się uroczystość Koronacyi i ustanowionego orderu.

Król saski pomnożył dwór drezdeński. Xiężniczka Amelia synowica Królewska córka Xcia Maxymiliana pierwszy-kroć pokazała się na dworze. Deputacya z Gallicyi przybyła do Drezna składa się z ordynata Zamoyskiego, Wielohurskiego i Badyniego. Woysko Saskie w krótce powraca do kraiu swoiego, i nową or-

ganizacyą otrzymaią—Król Wirtemberski powrócił do Sztudgardu, lecz podług odgłosu na czas krótki, bo za 6. tygodni ma wyiechać do Paryża—Hieronim Napoleon bawi w Cassel. Cieszą się obywatele Westfalii, że to królewstwo ma bydź powiększone. Seym odłożony: d. 15. stycznia ma rospocząć obrady swoie—Królewicz bawarski powrócił do Munich. Tyrol zupełnie uspokoiony. Bryki ładowne towarami i pieniądze bezpiecznie przechodzą z Włoch do Niemiec i przeciwnie—

Woyska francuzkie i sprzymierzone po większey części rozkładaią się w Niemczech. Korpus Marszałka Oudinot stać będzie w Szwabii nad rzeką Lech. Korpus Marszałka Masseny zaymie kwatery w Frankonii. W Xięstwie Bayreuth stać będzie 15 t. ludzi piechoty i iazdy. Dywizya od 20 t. ciągnie przez Norymbergę na leże do hrabstwa Hanau Woysk Badeńskich 3 regimenta piechoty; ieden iazdy, batalion strzelcow, i artylerya przyszły do Canstadt; wszystkie stać będą w swoim kraiu. Podobnież inne woyska ligi reńskiey do własnych powrócą domow. Woyska włoskie i francuzkie pod Mar: Marmont Mar: Macdonald, i Vice-królem rozkładaią się w Jllirуi i Włoszech. G. Baraguay d'Hiliers stać będzie w Tyrolu. Cała więc potęga, która walczyła nad Dunaiem, w Niemczech zostaie do dalszych rozkazow.

W Szwecyi oczekuią przybycia następcy tronu Xcia Augustenburg. Król szwedzki z kapitulą orderow wyniosł Królewicza na stopień kawalera orderu serafickiego, przyznał iemuż znaki orderu miecza i gwiazdy pólnocney. Grafowie Brahe i Fersen wyiechali na spotkanie następcy. Rząd szwedzki pozwolił wszelkiego handlu z Danią, oprócz amunicyi i broni, których wywoz zakazany—Król Duński uwolnił Xcia Augustenburg od rządow królestwa Norwegii a na iego mieysce naznaczył Generała Xcia Fryderyka Heskiego. Odiazd Xcia Augustenburg był uroczyście odprawiony. Stolica Norwegii Christiania, obchodziła ten dzień z całą pompą i okazałością. Grom dział ogłosił wyiazd ukochanego Rządcy; ostatniego wieczora przed odiazdem był bal na ratuszu i miasto zostało oświecone. Cnoty zawsze maią swoią nadgrodę. Wszyscy mieszkańcy Norwegii towarzyszą Xciu sercem i życzeniem. Jako Feld-marszałek i Rządca naczelny zyskał w woysku i u obywatelow naywiększą ufność szacunek i miłość. Wszyscy błogosławili Szwecyi i Danii; że wybor padł na tak dostoynego męża—Król szwedzki Gustaw Adolf 4 przeiechał pod imieniem Grafa Gottorp przez Hamburg do Szwaycarow—Pomerania płaci Francuzom wielką kontrybucyą w zbożu.

ROZNE wiadomości. Dnia 6 w Paryżu między Szwecyą a Francyą podpisany traktat przyłączył pierwszą do lądowego systemmatu, powrócił iey całą Pomeranią, uwolnił iey sekwestrowane okręty, zagwarantował całość posiadłości i nayściśleysze związki odnowił. Król Gustaw Adolf kosztem Rządu szwedzkiego iedzie do Szwaycarow przez Hannower, Cassel, Carlsrhue. W ustanowionym porządku sukcessyi tronu szwedzkiego płeć żeńska wyłączona; Xiążętom domu królewskiego niewolno żenić się pod utratą prawa do następstwa, a Xiężniczkom wyieżdżać za granicę bez pozwolenia królewskiego. Jeżeliby linia królewska męzka wygasła lub z niey do ostatniego stracili prawo do korony, Stany przystępują do obioru nowey dynastyi panuiącey—Xiężna Badeńska do Paryża przyiechała. Vice-królowa włoska dla swoiego stanu iuż nieprzyiedzie do tey stolicy.

W Bayonne spodziewaią się że do 20 lutego przeydzie tamtędy do Hiszpanii od 68 do 70 t. ludzi i 20 t. koni, a nadto 16 t. gwardyi Jmperatorskiey. Xże Abrantes prowadzi 42 t. do Portugallii. Woyska w Hiszpanii będące stać będą na kwaterach aż do przybycia Napoleona. Jmperator utrzymywał w roku 1809 kosztem skarbu i kontrybucyi 900 t. piechoty 100 t. iazdy, 50 t. koni pod artylęryą i bagaże. W roku upłynionym Jmperator zaciągnoł 200000 młodzieńcow, zakupił i oporządził 60000 koni. Zdaie się iż tego roku 1810 Francya niedoświadczy żadnego zaciągu, że owszem Jmperator podobno zamyśla zmnieyszyć woysko do 700000. Połowa tey siły działać będzie w Hiszpanii, druga użytą zostanie na obronę brzegow i morskie wyprawy. Takie są tego roku nadzieie, ieżeli ich niezmieszaią nieprzewidziane okoliczności. Skarb ma w gotowiznie regularnego dochodu 800 milionow frankow, azatym rząd fr: iest gruntownieyszy od wszystkich, które używaią papierow; bo ostatnie zabezpieczyć własności niezdolne.

Anglicy posłać maią na brzegi Tagu 10 t. nowych posiłkow. Równa siła popłynie do Jndyi; tam uda się Lord Wellington. Rząd Angielski postanowił niewysyłać do Stanow ziednoczonych Ameryki żadnego innego posła. Przeciwnie Amerykanie tak dalece i tak mocno roziątrzeni przeciwko P. Jackson że z nim traktować niechcą i że dla bezpieczeństwa iego osoby Rząd Stanow ziednoczonych przydać straż musiał.

Przebiegli przez Frankfort gońcy z Paryża ieden do Weymar drugi do Drezna. W zamku Drezdeńskim wyporządzaią rozmaite sale na skład drogich upominkow, które Napoleon darował Królowi saskiemu. Ztąd urosła była mylna pogłoska o bliskim przybyciu wielkiego Monarchy do Drezna. Podobnież rozeszły się były rownie niepewne wieści o zamianie niektorych prowincyi austryackich i zrzeczeniu się przez Ludwika tronu Hollenderskiego.

Dnia 17 stycznia w S. Petersburgu zaczęły się posiedzenia Rady Monarszey. Prezydentami departamentow mianowani; Akualny tayny Konsyliarz Graf Zawadowski w departamencie Praw, Generał od artyleryi Graf Arakczeiew w departamencie dzieł woiennych; Aktualny Tayny Konsyliarz Xiąże Łupuchin w departamencie dzieł cywilnych i duchownych, Admirał Mordwinow w departamencie Ekonomiki. Ministrem sprawiedliwości będzie Aktualny Tayny Konsyliarz i senator Dmitriew—

DODATEK

DODATEK Nro 8.

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 26. Stycznia. ROKU 1810.

TEATR WILENSKI

Dnia 22 na dochod JP. Mierzyńskiego grano Dramma—Oswobodzenie Hugonotów. Sztuka ta i niedobrze przez Aktorów umiana, i należycie do końca znudziła.

W Niedzielę grano Operę w 3ch Aktach Alczyna była z oklaskami przyięta.

Odpowiedź Recenzora na zarzut do N. 7, dodatku kuryera Litt. Recenzorowie nie sądzą tylko sami przez siebie, lecz nadto zasięgaią zdania Publiczności, która częstokroć zwykła pobłażać pomnieyszym uchybieniom teatralnym; o Aktorze graiącym rolę Manfrone, skromnie napisano chociaż w tey roli zamiast serio same bufonady czynił. Nigdy usprawiedliwiony bydź niemoże z akcyi obrażaiących oko spektatora. Niech więc iako niemy Aktor a bardziéy farsowy, i nudny Buffon pilnuie roli i exekucyi. Do Publiczności należy prawo sądzenia o błędach: iako iey sługa, a nadto płatny od swego Antreprenera, winien iest naymocniey, wzierać w obowiązki swoie, i one pełnić tak iak potrzeba, a przynaymniey podług możności i aby to zastąpiło iego nieudolność. Naystosownieyszém celem recenzy iest poprawić błędy przez wytknięcia wad i uchybień a zachęcić doskonalszych i pilnieyszych przez pochwały na które staraią się zasługiwać.

Sąd taxatorsko-exdywizorski Dekretem Sądu Głgo: Litt: wileń: 2go departamentu na sprawę między W. Antonim Supińskim Rotmistrzem Pttu: Zawileyskiego a Kredytorami iego i zeszłego Marcina Supińskiego wyznaczony w terminie przez pierwszy swóy odkładowy wyrok 15 augusta 1809 roku ferowany, naznaczonym, do dóbr Migul w powiecie Oszmiańskim położonych, ziechawszy, po ułatwieniu niektórych kwestyów, z przyczyny niegotowości stron, za zgodną ich prożbą sądy swoie do dnia 1. marca idącego 1810, roku odłożył, na który termin iżby wszyscy wyżey pomienionych Supińskich kredytorowie sami lub przez prawnie, umocowanych plenipotentow, z dowodami stawali, ostrzega w zdarzeniu zaś niestawania którey strony że w stosunku do dekretu sądu Gł: ammissya zapisaną zostaie, uwiadamia.

Mateusz Siesicki Prezydent Sądu Ziem: Pttu: wił: exdy:

Excerpt rezolucyi z Zurnału Sądu Głównego Mińskiego departamentu 2go w dacie niżey wyrażoney nastałey Eodem datta stronie potrzebuiącey pod pieczęcią urzędową tegoż departamentu iest wydan, roku 1809 Mca 7bra 16

Na Sądzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Głównym Mińskim departamentu drugiego, po wysłuchaniu prożby obywatela Woyskowicza Ptt: Mińskiego Hilarego Chmary na dniu 19 7bra idącego roku daney, w którey wyraża, że Sędzia były Ziem: Lidzki Stanisław Marcinkiewicz dobra Dubrowy, w Miń: Pcie położone w roku 1791 Marca 20 dnia Stryiowi proszącego Adamowi Chmarze Woiewodzie Mińskiemu wybyszy 100,000 zł Poll: na ewikcyą okazać się mogących długow do roku zostawił, i na takową summę od Woiewody Chmary wziąwszy oblig przez dokument onemu w tymże czasie od siebie wydany, tęż summę pod ewikcyą poddał, lecz przed upłynieniem terminu, kiedy niektórzy pretensorowie do dóbr Dubrow iako to; Antoni Kasztelan Smoleński, Józef Podkomorzy, Róża Pisarzowa grodzka Ptu: Wołkowyskiego, Suchodolscy, Jan Bychowiec Marszałek Wołkowyski, odezwawszy się z Woiewodą Chmarą w roku 1792, maia 21, dnia zyskali w Ziem. Miń: dekret, kopią spraw i komportacyą nawzaiem decyduiący zaś Pleban kościoła Dubrowskiego o nieuskutecznienie funduszu przez Marcinkiewicza w konsystorzu wileńskim rzecz rozpoczął. a Marcinkiewicz chcąc uniknąć od należney satysfakcyi do Ziemstwa Pttu Eyszyskiego Woiewodę Chmarę za obligiem pomienionym pozwał, Sąd Ziemski eyszyski za przywołaniem sprawy uyrzawszy z dowodow. że summa z kupli dóbr Dubrow wynikła ewikcyi pretensorom ulega wdał się z medyacyą między proceduiącemi stronami i w ów czas Marcinkiewicz przez konwencyą w roku 1792 Maia 16 dnia z Woiewodą zawartą i przyznaną część summy kapitalney do odebrania przeznaczywszy, resztę 64,000, złł: na ewikcyą do zupełnego ze wszystkiemi kredytorami i pretensorami uspokoienia się przy Woiewodzie zostawił, i na procencie przestawć obowiązał się — posledniey zaś w roku 1796 Marca 22 dnia Marcinkiewicz żdeymuiąc ieszcze z sumy pozostałey 14,000, złł. Poll. osóbną assekuracyą wydaną 50,000, złł. w skutek poprzedniczych assekuracyow na ewikcyą zostawił: i nie w przód o takową summę dopominek czynić zaręczył aż dokumenta prawnie sporządzone, dobra Dubrowy od ewikcyi i wszelkich okazanych pretensyów uwalniaiące, niedostawi; czego wszystkiego nieuiściwszy oblig stryia proszącego Benedykcie Wołodkiewiczowey assesorowey Sądow Gubernii Grodzieńskiey przelał i sam żyć przestał, równie zaś Woiewoda Chmara stryi proszącego gdy życie ukończywszy dobra Dubrowy nayprzód drogą spadku naturalnego do wieczystego władania oycowi proszącego Joachimowi Chmarze Woyskiemu mińskiemu, a potym z dokumentu darowanego od oyca w roku 1808, Januarii 20 dnia w Ziemstwie miń: przyznanego, oraz po odstąpieniu dożywocia od stryienki proszącego Maryanny Chmarzyney Woiewodziney wespół ze wszelkiemi summami i ogulnym maiątkiem do proszącego przeszły i dziś w aktualnym dzierżeniu iego zostaią: przeto takowe dobra chcąc miec zupełnie oswobodzone od procederow późniey urość mogących iako też i z nabywcą obligu rozliczyć się o summę z dziedzictwa kupionego nieopłaconą i wydanych przez Marcinkiewicza opisow zyskac satysfakcyą, przy złożeniu dowodow służących, z powodu że pomienieni powyżey pretensorowie i dalsi ieszcze Jgnacy i Barbara Czesznikowie Starodubowscy i Andrzey Budowniczyc Oszm. Hromykowie, Jgnacy Zabiełło Mar: Kowieński, i obligu nabywca Benedykta Wołodkiewiczowa assesorowa wtuteyszey Gubernii nieznayduią się; żeby przeto pierwsi iesli maią sprawiedliwie pretensye do maiętnosci Dubrow dla dokazywania onych porządkiem wedle prawa, Druga dziś obligo nabywczynia dla wypełnienia skutkow assekuracyow o rzecz zeszłego Marcinkiewicza wydałly do Sądu ziemskiego Pttu: Mińskiego iawili się przez publikaty w gazetach Sankt Peterzburskich i Litewskiego kuryera za wzięciem Poszlini ogłosić, i papiery składaiące się zwrócić doprasza się—Rozkazali. Kiedy z złożonych dowodow departament dostrzega, że oblig od zeszłego Adama Chmary Woiewody Mińskiego na summę 100,000, złłch Pollch Stanisławowi Marcinkiewiczowi Sędziemu Ziem: Lidzkiemu wydany, iak assekuracya od tegoż Marcinkiewicza w roku 1791 marca 20 dnia wzmienionemu Chmarze wydaną poswiadcza, urosł z nabycia dóbr Dubrow w Pcie: Mińskim położonych i summa w nim wyrażona na ewikcyą dóbr takowych zostawiona zostałą, a z tego powodu kiedy po otrzymaniu przez Suchodolskich i Bychowca w Ziem: Miń. z Woiewodą Chmarą w roku 1792 maia 21 dnia dekretu dyllacyinego z komportacyą wzaiemną dokumentow przez xiędza zas Plebana kościoła Dubrowskiego w konsystorzu wileńskim na poczęciu krokow prawnych, dla tego za owym obligiem Marcinkiewiczowi czyniącemu dopominek w Ziem: eyszyskim satysfakcya nienastąpiła, lecz tylko przez medyacyą, maiąc w części w tym czasie, i późniey drugi raz nadpłaconą summę resztuiącą 50,000, złłch Pollch podobnie na ten obiekt zostawuiąc, przez dokument assekuracyiny w roku 1796 marca 22 dnia temuż Woiewodzie Chmarze wydany, nowe ieszcze obowiązki przyiął i pomieniony wyżey oblig na summę niedopłaconą assesorowey Gubernii Grodzieńskiey Benedykcie Wołodkiewiczowey przelał, a ztąd kiedy proszący iako po stryiu za nastąpionym od oyca darem pomienionych dóbr

Dubrow iest aktorem, zatem departament stosownie do żądania iego, iżby Antoni Kasztelan Smoleński Józef Podkom: Wołkowyski, Róża Pisarzowa Wołkowyska, Suchodolscy, Jan Bychowiec Marszałek Wołkowyski, Ignacy i Barbara Czeszn. Starodubowscy i Andrzey Budowniczyc Oszm: Hronykowie, Ignacy Zabiełło Marszałek kowieński oraz obligu Nabywczynia Benedykta Wołodkiewiczowa assesorowa Guberń. Grodzień: pierwsi iesli maią iakie pretensye do dóbr Dubrow dla probacyi onych, a ostatnia do rozliczenia się i uskutecznienia opisow przez Stanisława Marcinkiewicza wydanych z aktorem dzisieyszym Maiętności Dubrow na rozprawę w Ziemstwie Mińskim iako w tym Pcie, gdzie dobra z których oblig wyż rzeczony od Woiewody Chmary wydan wziął nastanie stawili się, dla obwieszczenia onych otym, przedstawić do Rządzącego Senatu 2go i 6go departamentow przy rapportach a do expedycyi gazetney wileńskiey przy komunikacyi obiawienia iżby one w gazetach publicznych umieścić raczyli postanawia—U tey rezolucyi podpisy J W Wch Urzędnikow w te słowa—Prezydent Ludwik Kamiński, Sowetnik .Laryon Soyn, Sędzia Józef Hrehorowicz.

Jest Kareta do przedania podwòyna, oranżowa, bronzowana safianem we środku wybita, z latarniami, pakami i wszelkiemi do niey potrzebnemi rekwizytami, ktoby onę chciał nabydź niech się zgłosi do possesora teyże karety mieszkaiącego w domu W. Reienta Doroszki na ulicy Dominikańskiey na trzecim piętrze.

W Drukarni u Józefa Zawadzkiego wyszedł na rok 1810 Kalendarzyk Polityczny, cena złotych 5. groszy 10.

Ieografiia Panstwa Rossyyskiego w teraznieyszym iego stanie przez JP. E. Ziabłowskiego Profesora Extraordynarynego w Instytucie pedagogicznym w Petersburgu, ułożona, i przez Rząd główny szkół do użycia szkołom kraiowym podana. w Wilnie 1810. Roku Cena złł: 5 i gro: 10

Reiestr Medykow w Rossyi, wydany za Rozkazem Naywyższym IEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, na Rok 1809. w Wilnie z Rossyyskiego na ięzyk Polski przełożony. Cena - - złł: 6 i gro: 20.

Działo się na Ratuszu Wileńskim w Radzie miasta Wilna Roku 1810 Mca ianuar: 17 dnia.

Rada Mieyska Wileńska ze względu na nowo wydany od Miasta na dochod funduszowy mieyski bramne i brukowe zwany, kontrakt trzyletni w warunkach i zastrzeżeniach onym dostatecznie obiętych: od dnia 1 teraznieyszego Msca Januarii po dzień takiż 1szy ianuaryi roku 1813 JJPP. Fabianowi, Kaietanowi, Kazimierzowi i Janowi Kosobudzkim; instruktarz do poborowania takowego dochodu przepisany, przez zwierzchność potwierdzony, i do tych czas były, w celu aby wszyscy obywatele w ogulności, i każdy w szczegule iakie kolwiek bądź Produkta i artykuły dla wyprzedaży do tego Miasta sprowadzaiący byli wiadomi po wiele i z czego mianowicie płacić się powinno tenutorom wzmienionego dochodu bramnego; tak w ninieyszym ogłoszeniu iako też i w gazecie kuryera litewskiego zamieszcza następny.

1mo od bryk kupieckich z towarami bądź zagranicznemi, bądź kraiowemi do miasta wchodzących od konia groszy pięć Numero 5.

2do od każdey fury, z produktem różnego rodzaiu, i wiktuałami, mięsiwem, żywiołami oraz naczyniem, z narzędziami gospodarskiemi, iakoteż z materyałami iakiego kolwiek gatunku, na przedaż do miasta wchodzących od konia groszy pięć Numero 5.

3tio podobnież od wszystkich produktow, zboża i wiktuałow, wodą do miasta, bądź na przedaż, bądź za kontraktami wprowadzonych: a z brzegow rzeki końmi przewożących się; od konia groszy pięć Numero 5.

4to od furmanek lub bryk z lichtowanymi towarami wchodzących, do miasta; od konia groszy pięć Numero 5.

5to od fury drzewa budowlowego z puszcz, lub ze składow mieyskich bądź na rynek bądź za kontraktami, do miasta wprowadzonego, od konia groszy pięć Numero 5

6to od każdey fury drzewa opałowego, tak prosto z puszczy, lub ze składow wieyskich na przedaż do miasta wprowadzonego, iako i za kontraktami dostarczonego od konia groszy trzy Numero 3.

7mo od każdey fury wapna i cegły; z ustronnych mieysc, to iest: ze wsiów nié zaś z tuteyszego przedmieścia Snipiszek na przedaż do miasta wchodzących od konia groszy 5. N. 5.

8vo od bydlęcia rogatego, do miasta na przedaż wprowadzonego groszy 5,

9no od bydlęcia nierogatego oraz barana i kozy groszy trzy Numero 3.

10mo od wszystkich fur generalnie z wyż pomienionymi produktami, wiktuałami etc: przechodzących przez most mieyski na rzece Wilence pod arsenałem, w uyściu teyże rzeki, w rzekę większą Wilią, groszem iednym wyżey brać się powinno.

11 tak kupniący iako i przedaiący towary, produkta materyały, etc bądź z magazynow nad brzeżnych rzeki Wilii, bądź ze składow przed mieyskich, lub ze składow mieyskich; do których się pod pretextem własney konsumpcyi, bez opłatnie produkta wprowadziły; a potym na przedaż udeterminowane zostały: mogą właściciele z Tenutorami zgodzić się na opłatę ogulną; wproporcyą ninieyszego instruktarza, celem uniknienią kłótni i ambarasow z tąd pochodzić maiących —

Od towarow strugami rzeką Wilią spławiaiących się do Magazynow na przedmieście Łukiszki,; a z magazynow Łukiskich, na przedaż do miasta wprowadzonych nie brać nienależy—

Tomasz Reyser.

Gubernii witepskiey, Pttu Rzeczyckiego obywatela Ferdynanda Łukaszewicza poddanka własna z Ruskich staroobratcow na imie Gaszka czyli Agafia Michaylowna będąc na usługach we dworze Roskoszy przez lat 3 skradłszy z różnych rzeczy i z gotowych pieniedzy na rubli assygnacyinych 2,000, szkody wynoszącey. ucièkła w roku przeszłym 1809 9bra 2, dnia do familii swoiey mieszkaiącey w Guberniach Mińskiey, i wileńskiey, w Ptach: Dziesieńskim, Brasławskim, i Zawileyskim, która ma od urodzenia lat 25, twarzy czerwoney gładkiey pociągławey, włosu i brwi rudych, oczu błękitnych krępa, urody może mieć arszynow 2 i pół wierzcha, z okoliczności więc szkody uczynioney niemałey, daie się przez ninieyszą gazetę każdemu otym wiedzieć, ieżeliby iey trafiło się iakie zamąż póyscie, żeby Duchowieństwo niedało szlubu, każdy zaś wiedząc albo szłysząc i postrzegłszy takową zbiegłą dziwkę skrywaiącą się, raczył dostawić do sądu niższego pttu: Brasławskiego, albo dał o tym wiedzieć, z a co przyzwoitą nadgrodę odbierze.

Jan Rynkiewicz poddany dóbr infantskich JW. Podkomorzego i kawalera Zyberka z nauki drugoletniey slosarstwa kosztem dziedzica przy maystrze Syrawatnia mieszkaiącym pod Grynwaldą utrzymywany 6 Januar: b. r, uciekł — Jest on wzrostu srzedniego górą 2 arszynow— Twarzy pociągłey suchey ciemney, nosa długiégo; oczu ciemnych, włosow bląd, nog w stopach nieco kłyszawych, wieku blisko lat 20: ięzyk iego rodowity, litewski, mówi popolsku sposobem ordynaryinym, zna nieco po niemiecku i trochę czytania, a w kunszcie slosarskim iuż ma praktykę szczególnie na rzeczach drobnych dobrey szpulmacherskiey roboty—Odzienie miał surdut ciemno granatowy z żółtemi metalowemi guzikami, spodnie i kamizelkę swietleysze także z sukna granatowego; także granatową czapkę z czarnym barankiém, i czüykę kolorem wiszniowym = wzywam Publicznosć wszczegulności każdego naypokornieyszą prozbą o zaaresztowanie rzeczonego zbiega mieyscową policyą, i o łaskawe dziedzica otym w dobrach Lixnie uwiadomienie, oswiadczaiąc w imieniu tegoż przyzwoitą za takowy trud nadgrodę — Dan w Lixnie 1810 ianuar 10 dnia.

Folwark Jnkietry w Pttu wiłł w parafii Malackiey we wszystko obfi tuiący do 10 tysięcy intraty roczney wynoszący, o mil 10, od Wilna, a od targowych miasteczek Malat o milę, od Uciany mil 4, od Pozélwy mil 2. dziedziczny WJP. Fabiana Dąbrowskiego Komor: wołł: iest do wypuszczenia w 3 letnią arędę ktoby sobie życzył ony possydować, może się ułożyć z samym aktorem w tymże folwarku mieszkaiącym.